

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Krzysztof Kwiatkowski

LLO.410.001.01.2018
P/18/001

WYSTĄPIENIE
POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2017 r. w części 04 – Sąd Najwyższy
Jednostka kontrolowana	Sąd Najwyższy, Pl. Krasińskich 2/4/6, 00-950 Warszawa, zwany dalej także „Sądem”
Kierownik jednostki kontrolowanej	Małgorzata Gersdorf, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego (dowód: akta kontroli str. 3)
Podstawa prawna	Art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Łodzi
Kontroler	Stanisław Wlazło, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/21/2018 z dnia 19 stycznia 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2017, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 04 – Sąd Najwyższy, w związku z wykonywaniem budżetu państwa.

Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za 2017 r. oraz sprawozdań za IV kwartał 2017 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych za 2017 r. z wynikami roku ubiegłego.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były w szczególności następujące działania kontrolne:

- analiza realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- badanie wykonania wskaźników rzeczowych ustalonych w budżecie zadaniowym,
- kontrola przestrzegania ustalonych limitów wydatków oraz analiza stanu zobowiązań,
- kontrola wybranej próby wydatków i jednego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego,
- przegląd analityczny ksiąg rachunkowych oraz kontrola prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań i stosowanych procedur kontroli zarządczej w tym zakresie.

Szerszy opis działań kontrolnych przedstawiono w części V. Wyniki kontroli

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524, dalej „ustawa o NIK”.

III. Charakterystyka kontrolowanej jednostki

Sąd Najwyższy funkcjonował na podstawie ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym². Do podstawowych zadań Sądu należał m.in. nadzór nad działalnością sądów powszechnych i wojskowych w zakresie orzekania, podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne oraz opiniowanie projektów ustaw i innych aktów normatywnych, na podstawie których orzekają i funkcjonują sądy, a także innych ustaw w zakresie, w którym uzna to za celowe.

W roku 2017 dochody budżetowe w części 04 wyniosły 628,3 tys. zł i stanowiły 185,3% planu (339 tys. zł). Wydatki budżetu państwa wyniosły 100.058 tys. zł i stanowiły 93,6% planu (106.914 tys. zł). W Sądzie Najwyższym nie realizowano projektów finansowanych z udziałem budżetu środków europejskich.

IV. Ocena

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³ wykonanie budżetu państwa w 2017 r. w części 04 – Sąd Najwyższy.

W toku podjętych działań kontrolnych we wszystkich obszarach wymienionych przy opisie celu i zakresu kontroli – z jednym wyjątkiem - nie wykryto nieprawidłowości. W obszarze dotyczącym realizacji wydatków budżetu państwa stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niezamieszczeniu na stronie internetowej Sądu planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych przewidzianych do przeprowadzenia w 2017 r. Nieprawidłowość ta nie spowodowała obniżenia oceny.

V. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

W 2017 r. dochody zrealizowane w części 04 wyniosły 628,3 tys. zł, a ich głównym źródłem (424,2 tys. zł, tj. 67,5%) były wpływy ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych.

Dochody zrealizowane w 2017 r. były wyższe o 85,3% od planowanych (339 tys. zł) oraz o 31% od wykonanych w 2016 r. (479,6 tys. zł). Na wyższą realizację dochodów wpłynęły przede wszystkim przedterminowe i nieplanowane spłaty rat pożyczek mieszkaniowych w wysokości 157,2 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str.4, 272-292, 301-305, 362-374)

Na koniec 2017 r. należności pozostałe do zapłaty z tytułu dochodów budżetowych⁴ wynosiły 1,1 tys. zł, w tym kwota 1 tys. zł stanowiła zaległość. Należności i zaległości dotyczyły nieuiszczonych kosztów sądowych. W porównaniu do stanu na koniec 2016 r. należności pozostałe do zapłaty były niższe o 86,2% (o 6,9 tys. zł), a zaległości o 86,1% (o 6,2 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 5-6, 221)

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

W 2017 r. wydatki budżetu państwa w części 04 zostały zrealizowane w kwocie 100.058 tys. zł, co stanowiło 93,6% wielkości planowanych (106.914 tys. zł). Niższe od planowanego wykonanie wydatków wynikało przede wszystkim z niepełnego obsadzenia stanowisk sędziowskich, mniejszej niż przewidywano liczby wypłat odpraw dla sędziów oraz liczby osób uprawnionych do świadczeń społecznych.

² Dz. U. z 2016 r. poz. 1254 ze zm.

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

⁴ Według sprawozdania Sądu Najwyższego Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

W porównaniu do roku 2016 nastąpił wzrost wydatków o 3.640,2 tys. zł, tj. o 3,8%, m.in. w wyniku wzrostu wynagrodzeń pracowników Biura Studiów i Analiz, uposażeń sędziów w stanie spoczynku i uposażeń rodzinnych oraz realizacji zwiększonych w stosunku do 2016 r. potrzeb w zakresie zakupów informatycznych.

(dowód: akta kontroli str. 7-8, 272-292, 301-305, 362-374)

Na koniec 2017 r. zobowiązania ogółem Sądu wynosiły 5.172,3 tys. zł i w porównaniu do 2016 r. były wyższe o 577,5 tys. zł. Dotyczyły one głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz pochodnymi (4.027,3 tys. zł), zakupu usług pozostałych (795,6 tys. zł) i energii (242,5 tys. zł).

Zobowiązania wymagalne nie występowały.

(dowód: akta kontroli str. 242-243, 356-357, 375-376)

Szczegółowym badaniem pod kątem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności objęto 46 wydatków w kwocie 7.629,9 tys. zł, tj. 7,6%. Próbe do badania dobrano metodą monetarną⁵ z pozapłacowych wydatków budżetu państwa. Wylosowane dowody dotyczyły wydatków majątkowych (trzy na łączną kwotę 1.092,6 tys. zł) i wydatków bieżących jednostek budżetowych (43 na 6.537,3 tys. zł). W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano w granicach kwot określonych w planie finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności skutkujących zapłatą odsetek.

(dowód: akta kontroli str. 9-75)

W wyniku analizy jednego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego⁶ (na dostawę sprzętu komputerowego dla potrzeb Sądu) na łączną kwotę 553,1 tys. zł, nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷. Zamówienie zostało w pełni zrealizowane i rozliczone w 2017 r.

W Sądzie terminowo sporządzono plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych przewidzianych do przeprowadzenia w 2017 r. oraz roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach w 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 79-138)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Sądu w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Wbrew wymogom określonym w art. 13a ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych przewidzianych do przeprowadzenia w 2017 r. nie został zamieszczony na stronie internetowej Sądu. Główny specjalista do spraw zamówień publicznych w Sądzie Najwyższym wyjaśnił powyższą nieprawidłowość niedopatrzeniem.

Plan postępowań na 2018 r. zamieszczono na stronie internetowej Sądu.

(dowód: akta kontroli str. 133-136)

2.2. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Opis stanu
faktycznego

Efekty rzeczowe prowadzonej przez Sąd działalności zweryfikowano na podstawie podzadania 18.1.1 „Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez Sąd Najwyższy”⁸, na które w roku 2017 wydatkowano 79.365,7 tys. zł. Celem podzadania było zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem i jednolitości orzecznictwa, a miernikiem był średni czas rozpatrywania sprawy (w dniach). Badanie wykazało, że cel i miernik wynikające z budżetu zadaniowego zostały określone zgodnie z wymogami noty budżetowej. Wartość miernika realizacji podzadania wyniosła 220

⁵ Metoda uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

⁶ Próbe do badania dokonano w sposób celowy z wylosowanej próby wydatków.

⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 1579 ze zm., dalej „ustawa Prawo zamówień publicznych”.

⁸ Podzadanie realizowane w ramach funkcji 18. „Sprawiedliwość”, zadania 18.1 „Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez Sąd Najwyższy”.

(przy planowanej 270) i była niższa od osiągniętej w 2016 r. o 20 dni, co wskazywało na skrócenie czasu rozpatrywania spraw.

(dowód: akta kontroli str. 139-210)

Ustalone nieprawidłowości	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.
Ocena częściowa	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie przez Sąd Najwyższy budżetu państwa w 2017 r. w zakresie wydatków. Skontrolowane wydatki były gospodarne, rzetelnie skalkulowane i zostały wykorzystane na cele związane z funkcjonowaniem Sądu. Stwierdzona nieprawidłowość nie spowodowała obniżenia oceny częściowej.

3. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania przez Sąd rocznych sprawozdań za 2017 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2017 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Analiza wdrożonych w Sądzie uregulowań i mechanizmów kontrolnych wykazała, że stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość opracowania sprawozdań. Badane sprawozdania sporządzono terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(dowód: akta kontroli str. 155-157, 212-271, 301-355)

Ustalone nieprawidłowości	W działalności Sądu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.
Ocena częściowa	Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez Sąd Najwyższy sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Skontrolowane sprawozdania zostały sporządzone w prawidłowy sposób i terminowo przekazane.

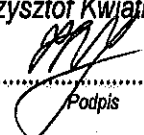
VI. Pozostałe informacje i pouczenia

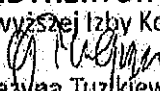
Prawo zgłoszenia zastrzeżeń Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Warszawa, dnia 10 kwietnia 2018 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Krzysztof Kwiatkowski

Podpis

WICEDYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi

Grażyna Tuzikiewicz-Gnitecka

